

Årsregnskap 2019

Sarpsborg kommune

Innhold

Regnskapsskjema 1A – Driftsregnskapet	5
Regnskapsskjema 1B – Fordeling til drift	6
Regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet.....	8
Regnskapsskjema 2B – Investering	9
Hovedoversikt – balanseregnskapet	14
Økonomisk oversikt – driftsregnskapet.....	15
Økonomisk oversikt – investeringsregnskapet.....	16
Note 1 – Endring i arbeidskapital	17
Note 2 – Pensjonsforpliktelser	18
Note 3 - Kommunens garantiforpliktelser.....	20
Note 4 – Fordringer og gjeld til kommunale foretak m.m.	20
Note 5.1 – Aksjer og andeler	21
Note 5.2 Kjøp og salg av aksjer og andeler	22
Note 6.1 Avsetninger og bruk av avsetninger	22
Note 6.2 Avsetning til og bruk av fond.....	23
Note 7 – Kapitalkonto.....	24
Øvrige noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk (KRS 6).....	25
Note 8 (KRS) – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler.....	25
Note 9 (KRS) – Politisk og administrativ organisering m.m.....	27
Note 10 (KRS) – Vesentlige poster	29
Note 11 (KRS) – Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner.....	29
Note 12 (KRS) – Anleggsmidler.....	30
Note 13 (KRS) – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler.....	31
Note 14 (KRS) Del 1 - Gjeldsforpliktelser - Investeringslån	31
Note 14 (KRS) Del 2 – Gjeldsforpliktelser – Formidlingslån	31
Note 14 (KRS) Del 3 – Gjeldsforpliktelser – Rentebytteavtaler	32
Note 14 (KRS) Del 4 – Beregning av minste tillatte avdrag	32
Note 15 (KRS) – Rentesikring.....	33
Note 16 (KRS) – Vesentlige forpliktelser	34
Note 17 (KRS) – Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester.....	34
Note 18 (KRS) – Årsverk, ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisor	35
Note 19 (KRS) – Forhold ved regnskapsårets slutt	36
Note 20 (KRS) – Eksterne gjeldsforpliktelser	36

Note 21 – Større investeringsprosjekter over 10 mill. kr	37
Note 22 – Skatt	39
Vedlegg: Revisors beretning.....	40

Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet

	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Regnskap 2018
Skatt på inntekt og formue	-1 405 903 103	-1 369 500 000	-1 369 500 000	-1 341 954 234
Ordinært rammetilskudd	-1 714 592 993	-1 705 660 000	-1 690 660 000	-1 626 128 564
Skatt på eiendom	-213 621 040	-215 800 000	-215 800 000	-210 751 876
Andre generelle statsstilskudd	-100 483 389	-96 900 000	-96 900 000	-88 212 151
Andre direkte eller indirekte skatter	-10 496 943	0	0	-10 673 904
Sum frie disponible inntekter	-3 445 097 468	-3 387 860 000	-3 372 860 000	-3 277 720 729
Renteinntekter og utbytte	-48 208 102	-47 000 000	-36 500 000	-35 650 460
Gevinst finansielle instrumenter	-5 594 553	0	0	-4 530 624
Renteutg., provisjoner og andre finans utg.	126 285 780	123 700 000	127 400 000	128 999 157
Tap finansielle instrumenter				
Avdrag på lån	159 586 439	157 500 000	157 500 000	152 656 990
Netto finansinntekter/-utgifter	232 069 564	234 200 000	248 400 000	241 475 063
Til ubundne avsetninger	55 242 628	55 242 628	21 250 000	113 842 943
Til bundne avsetninger	149 505	0	0	118 195
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-30 882 628	-30 882 628	0	-92 364 041
Bruk av ubundne avsetninger	-14 000 000	-14 000 000	0	-2 248 901
Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	-4 271 042
Netto avsetninger/bruk	10 509 505	10 360 000	21 250 000	15 077 154
Overført til investeringsregnskapet	24 700 000	24 700 000	12 800 000	20 820 341
Til fordeling drift	-3 177 818 399	-3 118 600 000	-3 090 410 000	-3 000 348 171
Sum fordelt til drift	3 156 225 145	3 118 600 000	3 090 410 000	2 969 465 543
Regnskapsmessig mindreforbruk	21 593 254			30 882 628

Regnskapsskjema 1B – Fordeling til drift

	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2018
Kommunedirektør med stab	25 142 695	27 602 000	25 349 000	20 647 622
Sum kommunedirektør med stab	25 142 695	27 602 000	25 349 000	20 647 622
Kommuneområde Samfunn				
Direktør samfunn med stab	5 579 513	6 035 000	6 035 000	5 192 051
Virksomhet plan og samfunnsutvikling	17 912 000	17 912 000	17 912 000	18 738 897
Virksomhet byggesak, landbruk og kart	11 087 000	11 087 000	11 087 000	10 989 279
Virksomhet kultur	55 977 000	55 977 000	54 952 000	52 571 536
Sum kommuneområde Samfunn	90 555 513	91 011 000	89 986 000	87 491 763
Kommuneområde Helse og velferd				
Direktør helse og velferd med stab	-14 780 967	-12 769 000	-11 934 000	-9 018 113
Virksomhet Forvaltning og utvikling	55 433 362	50 958 390	52 300 000	43 684 264
Virksomhet helse	73 888 153	73 435 353	71 931 000	49 987 671
Virksomhet forebyggende tjenester	73 077 720	76 151 000	76 151 000	69 409 050
Virksomhet kompetansesenter rus og psykisk helse	67 505 104	64 010 000	64 010 000	62 535 000
Virksomhet Kurland og Tingvoll sykehjem	141 258 660	142 874 000	154 442 000	147 204 899
Virksomhet heldøgntjenester Haugvoll og Borgen	47 171 089	50 602 553	0	0
Virksomhet heldøgntjenester sentrum	31 150 116	33 610 509	0	0
Virksomhet omsorgstjenester Borgen	68 578 099	68 740 434	105 459 000	97 090 000
Virksomhet omsorgstjenester Valaskjold	83 189 581	78 921 000	79 170 000	78 806 858
Virksomhet omsorgstjenester Haugvoll	63 504 420	61 487 122	95 874 000	91 908 937
Virksomhet omsorgstjenester sentrum	69 107 114	68 959 541	99 442 000	92 609 387
Virksomhet omsorgstjenester Tune	66 387 243	62 536 377	100 072 000	102 136 770
Virksomhet kjøkken og kantine	10 130 986	11 082 000	11 750 000	11 172 599
Virksomhet helsehuset Sarpsborg	102 293 472	102 541 000	102 541 000	122 786 608
Virksomhet boveiledning Tune	104 408 083	101 917 000	101 917 000	87 953 000
Virksomhet boveiledning sentrum	108 390 488	105 251 000	106 302 000	103 330 722
Virksomhet boveiledning Skjeberg	90 678 093	88 400 000	88 400 000	85 049 000
Virksomhet hjemmetjeneste øst	20 428 919	21 729 891	0	0
Virksomhet hjemmetjenester sentrum	17 560 187	18 499 580	0	0
Virksomhet hjemmetjenester vest	24 157 879	22 328 993	0	0
Virksomhet NAV	200 395 031	201 554 000	185 704 000	192 474 208
Virksomhet barnevern	128 223 699	134 129 000	129 279 000	121 588 658
Sum kommuneområde Helse og velferd	1 632 136 531	1 626 949 743	1 612 810 000	1 550 709 518
Kommuneområde Organisasjon				
Direktør organisasjon med stab	4 760 601	5 444 000	5 444 000	4 974 227
Virksomhet HR	54 746 054	52 149 000	52 149 000	52 688 058
Virksomhet kommunikasjon og service	0	0	0	50 361 440
Virksomhet økonomi	24 206 734	24 766 000	21 766 000	20 066 708
Virksomhet kemner	11 272 000	11 272 000	11 272 000	11 125 578
Sum kommuneområde Organisasjon	94 985 389	93 631 000	90 631 000	139 216 011

	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2018
Kommuneområde Oppvekst				
Direktør oppvekst med stab	269 200 484	267 801 000	269 501 000	269 061 825
Virksomhet kompetanse og kvalitet oppvekst	61 185 206	59 568 000	59 458 000	58 805 833
Virksomhet PPT	15 424 010	14 953 000	14 953 000	14 132 000
Virksomhet alternative skolearenaer	58 610 073	54 585 000	54 585 000	56 421 614
Virksomhet spesialpedagogikk førskole	32 831 492	28 349 000	28 349 000	28 459 797
Virksomhet St. Maries læringscenter	20 659 704	20 456 000	20 456 000	21 157 763
Virksomhet Alvimhaugen barneskole	15 042 458	14 052 000	13 826 000	13 093 574
Virksomhet Borgen barneskole	22 500 278	21 568 000	21 464 000	20 053 000
Virksomhet Grålum barneskole	29 236 000	29 236 000	29 002 000	26 980 244
Virksomhet Hafslund og Navestad barneskoler	36 961 004	32 252 000	32 069 000	32 714 987
Virksomhet Hafslundsøy barneskole	19 208 000	19 208 000	19 029 000	18 149 000
Virksomhet Hannestad barneskole	22 957 065	22 393 000	22 176 000	21 176 000
Virksomhet Hornnes og Ullerøy barneskoler	27 724 163	26 741 000	24 748 000	24 268 933
Virksomhet Jelsnes barneskole	0	0	9 482 000	9 163 506
Virksomhet Kurland og Jelsnes barneskoler	42 679 553	40 701 000	32 841 000	31 707 146
Virksomhet Lande barneskole	34 545 000	34 545 000	34 441 000	32 635 000
Virksomhet Sandesundsveien barneskole	34 157 778	32 240 000	31 969 000	31 358 778
Virksomhet Tindlund barneskole	27 784 719	28 003 000	27 713 000	25 824 474
Virksomhet Sandbakken barne- og ungdomsskole	43 884 219	42 552 000	42 343 000	41 767 000
Virksomhet Varteig barne- og ungdomsskole	34 348 000	34 348 000	34 007 000	33 692 000
Virksomhet Grålum ungdomsskole	27 028 622	27 032 000	26 896 000	25 695 000
Virksomhet Hafslund ungdomsskole	28 983 892	27 905 000	27 849 000	26 898 000
Virksomhet Kruseløkka ungdomsskole	41 415 000	41 415 000	41 217 000	39 358 000
Virksomhet Tindlund ungdomsskole	24 245 471	24 305 000	24 224 000	23 628 594
Virksomhet Fossen barnehager	27 828 000	27 828 000	28 583 000	26 500 700
Virksomhet Glomma barnehager	36 648 556	37 166 000	37 515 000	34 850 786
Virksomhet Raet barnehager	27 609 648	27 700 000	28 096 000	24 689 639
Sum kommuneområde Oppvekst	1 062 698 395	1 036 902 000	1 036 792 000	1 012 243 193
Kommuneområde Teknisk				
Direktør teknisk med stab	32 741 069	32 395 000	33 470 000	33 545 920
Virksomhet byggprosjekt	524 476	928 000	-2 772 000	-2 712 000
Virksomhet eiendom	207 968 201	208 875 000	207 550 000	202 798 791
Virksomhet kommunalteknikk	67 088 147	52 793 000	47 026 000	42 911 372
Virksomhet Sarpsborg brannvesen	36 428 087	37 568 000	36 843 000	35 696 938
Virksomhet vann og avløp	-50 905 415	-65 980 000	-65 980 000	-58 499 867
Sum kommuneområde Teknisk	293 844 565	266 579 000	256 137 000	253 741 154
Kommuneområde Teknologi og Endring				
Sum kommuneområde Teknologi og Endring	51 471 244	54 952 000	56 905 000	0
Regnskapsteknisk ansvar	-94 609 187	-79 026 743	-78 200 000	-94 583 718
Sum regnskapstenisk ansvar	-94 609 187	-79 026 743	-78 200 000	-94 583 718
Sum fordelt til drift	3 156 225 145	3 118 600 000	3 090 410 000	2 969 465 543
Til fordeling drift fra 1A	3 177 818 399	3 118 600 000	3 090 410 000	3 000 348 171
Regnskapsmessig mindreforbruk	21 593 254			30 882 628

Regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet

	Note	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Regnskap 2018
Investeringer i anleggsmidler		407 921 926	704 997 107	660 650 000	365 542 855
Utlån og forskutteringer		169 723 002	183 434 671	160 000 000	136 565 329
Kjøp av aksjer og andeler	5.2	10 731 415	12 900 000	12 800 000	11 820 341
Avdrag på lån	14	332 227 357	292 541 096	60 000 000	158 134 336
Avsetninger		0	5 300 000	0	3 211 648
Årets finansierungsbehov		920 603 700	1 199 172 874	893 450 000	675 274 509
Finansiert slik:					
Bruk av lånemidler		630 220 023	891 820 645	673 350 000	452 496 718
Inntekter fra salg av anleggsmidler		34 900 077	59 710 239	51 100 000	10 858 870
Tilskudd til investeringer		31 203 064	47 654 063	39 200 000	13 421 629
Kompensasjon for merverdiavgift		46 228 042	50 213 734	48 000 000	45 709 923
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		118 314 281	84 776 663	60 000 000	112 760 558
Andre inntekter		107 510	0	0	956 000
Sum ekstern finansiering		860 972 996	1 134 175 344	871 650 000	636 203 698
Overført fra driftsregnskapet		25 500 000	25 500 000	12 800 000	20 828 341
Bruk av avsetninger		34 130 704	39 497 530	9 000 000	18 242 470
Sum finansiering		920 603 700	1 199 172 874	893 450 000	675 274 509
Udekket/udisponert		0	0	0	0

Regnskapsskjema 2B – Investering

	Investerings- utgift 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019 (inkl. budsjettendringer i 2019 og rebevilgning fra 2018)
Kommuneområde samfunn			
Kultur			
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 1	-	-	-141 506
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 2	97 830 694	82 800 000	124 402 919
Sarpsborg scene underetasje	49 236	-	3 390 790
Kunstisbanen, oppgradering av baneanlegg	-61 220	-	314 129
Sandbakken idrettsarena	2 227 023	-	4 024 341
Tilpasninger idrettsbygg	486 421	500 000	500 000
Kulturskole nye lokaler	-	-	222 061
Nytt Bibliotek (Forprosjekt)	928 315	1 000 000	2 400 426
Utvikling av Landeparken	6 654	-	275 000
Skulptursti	138 300	-	470 000
Skulptur Dronning Astrid	742 128	-	800 000
Plan og samfunnsutvikling			
Hovedveinett for sykkel	-	-	617 681
Kommunedelplan Sannesund - Greåker	-	-	300 000
Tiltaksplan Tunevannet og Isesjø	-	-	797 132
Utstyr kart og oppmåling	-	250 000	250 000
Kommuneområde velferd			
Kompetansesenter rus og psykisk helse			
Bofellesskap med bemanning - psykiatriboliger	386 739	3 000 000	2 981 255
Omsorgstjenester			
Nødstrøm Borgen og Haugvoll	1 730 637	-	2 471 807
Tekniske anlegg og klimaskall Sarpsborg helsehus	6 606 803	-	11 092 619
Rehabilitering og oppgradering av Sarpsborg sykehus	551 673	-	686 237
Lydisolering Helsehuset	91 288	1 000 000	1 000 000
Sykesignalanlegg Haugvoll	148 981	-	148 981
Kruseløkka sykehjem	286 066	-	-1 026 159
Forvaltning og utvikling			
Infrastruktur Bodalsjordet	87 826	-	-2 601 777
Modulbaserte boliger (permanente)	1 417 478	-	3 835 849
Bodalsjordet (12 leiligheter)	475 353	5 500 000	5 633 078
BH- Diverse planleggings- og reguleringsarbeid	418 356	-	683 369
Boligsosial handlingsplan	10 879 027	13 000 000	13 000 000
Krisesenter (tilbud til menn)	2 302 718	2 600 000	2 600 000
Boveiledning			
Utbygging Lunstikka	94 642	-	94 642
12 boliger i bofellesskap Værn	23 990 890	25 000 000	29 696 076
Kommuneområde teknologi og endring			
Kommunedelplan kommunikasjon	368 490	700 000	700 000
Kommunedelplan kommunikasjon- skilt og profilering	-	100 000	100 000
Digitale møteplasser innbyggervedvirkning	200 125	-	200 000
Sentral IKT infrastruktur	-	2 000 000	2 000 000
Fiberlinje og tilhørende utstyr Hafslundsøy	-	-	1 318 187
Fiberlinje Sandbakken -Skjeberg	794 278	-	279 906
Sentrale IKT-løsninger	2 918 914	3 000 000	3 000 000
Lisenser fellessystemer	316 843	500 000	500 000
Videreutvikling Sarpsborg.com	208 759	400 000	400 000
Videreutvikling sak og arkivsystem	-	100 000	100 000
Digitalt forvaltningsprogram- Frittstående arkivkjerne	2 078 775	2 250 000	2 250 000
Digitalt forvaltningsprogram- Programvarerobot	1 424 557	1 500 000	1 500 000
Digitalt forvaltningsprogram- Skanning av papirarkiver	1 733 578	3 100 000	4 300 000
Videreutvikle intranett og søkeløsning	369 360	800 000	800 000
Kommuneområde organisasjon			
Økonomi			
Nye felles fagsystemer (Lønn/økonomi moduler)	250 000	500 000	500 000
Justeringsavtale Hafslundtunet	10 013 430	-	10 013 430

	Investerings- utgift 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019 (inkl. budsjettendringer i 2019 og rebevilgning fra 2018)
Kommuneområde oppvekst			
Grunnskole, SFO og grunnskoleopplæring for voksne			
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2017-2020	5 455 575	7 000 000	8 211 093
Nytt adm. IKT system skole og barnehage	561 197	-	769 804
Kapasitetstiltak oppvekst	984 529	2 000 000	2 000 000
Utredning og utbedring av arbeidsplasser ved skolene	283 691	1 000 000	1 000 000
Utbedring arbeidsplasser Hafslundsøy	296 064	-	308 426
Lærerarbeidsplasser Kruseløkka og toalettfasiliteter - Friggjøre areal ved kjøp av IKT løsninger	2 865 566	2 000 000	2 000 000
Lærerarbeidsplasser og toalettfasiliteter- Tindlund skole	840 698	6 500 000	6 500 000
Lærerarbeidsplasser - Borgen skole	49 253	-	1 515 299
Lærerarbeidsplasser- Hannestad skole	190 150	2 000 000	3 500 000
Lærerarbeidsplasser og garderobefasiliteter- Varteig skole	87 577	-	871 199
Kurland barneskole -arbeidsplasser, erstatte brakke	1 993 218	-	-
Lærerarbeidsplasser og garderober- Grålum skole	1 387 729	2 000 000	2 000 000
Gymsal Kruseløkka- forprosjekt	25 283	500 000	500 000
Forprosjekt skole vest	806 169	-	803 035
Skolekapasitet vest	561 410	-	499 480
Omgjøre Alimhaugen BH til skolelokaler	505 740	-	1 123 653
Aktivitetsanlegg Sandesundsveien skole	-	-	-304 406
Barnehage			
Ny barnehage sentrum	641 094	-	804 814
Ny barnehage Skjeberg	744 327	-	674 228
Fritznerbakken barnehage - Nytt vognskur	80 790	600 000	600 000
St. Olavs barnehage innkjøp ved etablering	164 750	-	-
IKT-satsing	268 267	-	-
Kommuneområde teknisk			
Park			
Opprustning parker og plasser	1 180 354	1 300 000	1 300 000
Lys-parker og plasser	1 002 357	-	1 033 745
Oppgradering av område rundt Byens brygge	-	200 000	201 180
Utvikling av Glengshølen - forlenge bryggesti	2 571 051	-	3 337 721
Oppgradering Sandvika	690 501	-	680 410
Oppgradering Dusa	660 616	-	662 575
Oppgradering Øketangen	325 000	-	325 000
Oppgradering av kirkeparken og inngangspartiet til Kulås	1 119 612	-	1 672 152
Båt/Rescuerunner , Sanssepark Tingvoll, tiltak for lek østre bydel	-	-	391 306
Kjøp ugressmarskin	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Varmeanlegg - Trafo gågata	102 424	3 000 000	3 000 000
Vann			
Uforutsette prosjekter vann	713 414	2 000 000	2 000 000
Vannledning Ingerøy-Røsneskilen (Halden)	1 170 239	1 500 000	3 104 555
Vannledning ny gangbru Hafslundsøy - Opsund	-	-	-133 882
Vannledning Bøkrisset - Brenneveien	-320 104	-	-320 104
Vannledning Sikkelandeveien - Lindemarkveien	264 460	-	1 203 797
Vannledning Baterød- Elvestad (Nipa)	209 729	39 000 000	1 167 911
Vannledning Elvestad-Brysemyr (Nipa)	3 613 002	6 000 000	535 334
Vannledning Elvestad-Kampen (Nipa)	49 236	3 700 000	700 000
Vannledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	131 504	11 000 000	439 867
Ringleidning Elvestad- Hügeveien, Rundkjøring RV22 (Nipa)	166 236	5 000 000	5 024 987
Iseveien - Kampenes	61 406	-	400 000
Vannledning Klavestadhaugen (separering)	8 167 728	7 000 000	5 258 313
Vannledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	12 228 563	16 000 000	18 277 287
Sanering Olsokveien	667 384	-	-11 332
Separering Ringgt/Krusesgt/Tordensgt/Dovregata	958 711	-	5 253 997
Separering Albert Moskausv/Sarpsborgvn	398 290	3 200 000	5 565 932
Separering Lundgårds vei	1 762 905	800 000	992 952
Separering Brusevoldbekken (sone 404)	2 737 202	11 000 000	3 672 357
Separering Kalabekken	765 090	-	5 260 529
Separering Hafslundskogen	55 000	1 000 000	1 000 000
Vanddel av avløpstiltak Guslund/Hauge/Bede	2 375 349	-	1 863 540
Tunevannet sydøst e.1a	850 351	5 000 000	6 595 684
Tunevannet sydøst e.1b	159 684	5 000 000	443 613
Tunevannet sydøst e.1c	273 022	500 000	489 690
Brevikbekken e. 1	976 576	-	2 500 000
Brevikbekken e. 2	182 306	-	-

	Investerings- utgift 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019 (inkl. budsjettendringer i 2019 og rebevilgning fra 2018)
Separering Elvegata/alegata	218 143	2 800 000	2 869 516
Vannledning Tunejordet vest	1 666 884	-	-378 991
Vannledning Maugestensveien- Finnestad 1.e	147 959	-	1 704 929
Vannledning Maugestensveien- Finnestad 2.e	90 206	-	2 118 987
Vannledning rv.109	14 638	-	240 769
Spredt bebyggelse vann Solli/Vister anl. 6,12,13,16	-	2 000 000	2 000 000
Vannledning Høk-Døle	292 189	-	70 801
Vannledning Sandesundsveien-Valkyriegata/Holbergsgate	2 694 573	2 200 000	3 804 754
Vannledning Rosenkrantzgate	1 373 431	1 000 000	1 677 552
Vannledning Klokkerskogen	879 417	-	879 417
Vannledning Rådhuskvartalet	4 740	-	-
Tekniske installasjoner vann			
Oppgradering trykkforsterkere Opstadveien	9 315	-	1 000 000
Oppgradering trykkforsterkere Verneriveien	9 315	-	1 000 000
Oppgradering trykkforsterkere Hasleåsen	9 315	-	1 000 000
Oppgradering trykkforsterkere Hevingen	9 315	-	1 000 000
Pumpestasjon Elvestad (Nipa)	49 236	3 000 000	4 764 542
Utfasing av trykkforsterkere Nygårdsveien ved etablering av ny trase Landemyra	542 306	1 000 000	1 985 903
Oppgradering trykkforsterkere og annet utstyr Bassengveien	348 999	2 000 000	1 916 589
Utrede høydebasseng Stikkaåsen	291 323	-	227 053
Utrede høydebasseng søndre Skjeberg	451 373	-	282 013
Sammenkobling reservevann Gaupefaret høydebasseng	-	2 000 000	2 500 000
Nytt vannverk Isestjø/kapasitetsøkning Baterød	203 901	-	2 266 830
Reservestrømsaggregater i vannforsyningen	-	1 000 000	2 000 000
Nytt styresystem driftskontroll	-	900 000	900 000
Styresystem Baterød	-	1 800 000	1 800 000
Elektro system Isestjø	798 480	-	238 210
Trykkstasjoner Lilleby	59 882	-	3 000 000
Nødvannskontainere	-	-	297 174
Avløp			
Uforutsette prosjekter avløp	1 262 002	2 000 000	2 000 000
Avløpsnett			
Avløpsledning Baneveien - Nordbergveien	1 490 824	-	-97 915
Avløpsledning ny Gangbru Hafslundsøy- Opsund	-	-	-158 513
Avløpsledning Bryggeriet- Elvestad (Nipa)	49 236	32 000 000	616 259
Avløpsledning Bryggeriet-Elvestad e.2 (Nipa)	-	3 400 000	865 532
Avløpsledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	72 436	11 000 000	210 039
Avløpsledning Elvestad-Brysemyr (Nipa)	2 928 815	7 000 000	796 954
Avløpsledning Elvestad-Kampenens (Nipa)	51 436	3 700 000	700 000
Påkoblingsledning Hasle til sjøledning Elvestad (Nipa)	19 961	500 000	500 000
Avløpsledning Tunejordet Vest	5 919 428	-	-662 706
Sanering Olsokveien	724 002	-	110 208
Separering Ringgt/Krusesgt/Tordensgt/Dovregata	2 363 893	-	5 292 193
Separering Albert Moskausv/Sarpsborgvn	465 441	3 200 000	5 572 493
Separering Lundgårdsvei	2 132 386	3 800 000	3 992 952
Avløpsledning Klavestadhaugen (separering)	8 432 979	7 000 000	6 727 851
Avløpsledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	11 623 182	15 000 000	14 770 556
Separering Brusevoldbekken	2 737 191	11 000 000	3 685 610
Separering Kalabekken	837 906	-	5 233 957
Separering Hafslundskogen	55 000	1 000 000	1 000 000
Avløpstiltak Guslund/Hauge/Bede	2 334 539	2 000 000	3 878 587
Tunevannet sydøst e.1a	460 179	5 000 000	6 870 670
Tunevannet sydøst e.1b	89 157	5 000 000	443 613
Tunevannet sydøst e.1c	199 204	500 000	500 000
Brevikbekken e. 1	976 573	-	2 500 000
Brevikbekken e. 2	182 306	-	-
Separering Elvegata/alegata	218 140	2 800 000	2 869 516
Separeringsledning Dovresgt-Torsbekkdalen	468 962	-	960 620
Avløpsledning fv.109	14 638	-	279 546
Separering Sandesundsveien-Valkyriegata/Holbergsgate	2 754 438	2 200 000	3 858 115
Separering Rosenkrantzgate	1 360 605	1 000 000	1 703 390
Avløpsledning Klokkerskogen	922 196	-	922 196
Overvannstiltak Stasjonsbyen	828 345	6 000 000	500 000
Forprosjekt separering Greåker langs FV. 109	-	1 000 000	1 000 000
Avløpssystem Norbergveien- Sundløkka	-	1 000 000	1 000 000
Overløpstiltak- mudring og utfasing av overløp	-	1 000 000	1 000 000

	Investerings- utgift 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019 (inkl. budsjettendringer i 2019 og rebevilgning fra 2018)
Tekniske installasjoner avløp			
Oppgradering avløpspumpestasjoner inkl. gamle Alvm RA	2 122 358	-	3 258 461
Pumpestasjon Elvestad (Nipa)	10 646	3 000 000	3 538 972
Oppgradering Slambygg 1 (Alvm renseanlegg)	7 713 358	9 000 000	10 664 848
Forbedring av slamsentrifugering	-	2 000 000	2 000 000
Oppgradering avløpspumpestasjoner	69 197	3 000 000	3 000 000
Ny avløpsstasjon ved Elvegata	241 256	1 000 000	835 628
Drift- og vedlikeholdssystemer vannverk og renseanlegg	-	1 500 000	1 500 000
Forprosjekt nytt renseanlegg	1 404 846	1 000 000	1 000 000
Lundeveien-Moene (inkl. vann)	91 534	-	149 673
Brunsbys- Bøkrysset	897 514	-	897 514
Bøkrysset - Brenneveien	69 803	-	69 803
Bråtenåsen- Bergbykroken	406 452	-	1 449 039
Sikkeldsveien - Lindemarkveien	197 540	-	1 959 957
Iseveien - Kampenes	41 822	-	1 277 230
Maugestensveien- Finnstad 1.e	90 206	-	2 618 987
Maugestensveien- Finnstad 2.e	90 206	-	3 418 987
Spredt bebyggelse Solli/Vister anl. 6,12,13,16	-	4 000 000	4 000 000
Avfallsbehandling			
Innsamling av glass- og metalleballasje	5 301 486	4 000 000	5 900 000
Nedgrave avfallsbeholder for avfall	-	1 000 000	1 000 000
Utbedring av deponi Gatedalen	1 471 440	-	2 500 000
Samferdsel			
Oppgradering av veilys private veier	-	-	1 193 155
Opsund bru gang og sykkelvei	-3 219 645	-	-5 551 255
Gang og sykkelvei Hafslundsøy- Opsund	118 440	-	907 589
Sentrumsgater med gang og sykkeltiltak	79 842	10 000 000	12 000 000
Utrede parkeringshus	186 517	300 000	458 373
Gang og sykkelvei Rådhusveien	236 000	-	1 100 000
Gang og sykkelvei rute 3 sentrum	4 573	-	267 253
Oppgradering av kommunale veier	9 408 505	9 000 000	9 000 000
Oppgradering Sandesundsveien-Valkyriegata/Holbergsgate	1 446 732	1 000 000	1 718 153
Oppgradering Rosenkrantzgate	3 155 455	-	2 922 095
Oppgradering Opstadveien	-	-	-742 706
Oppgradering Olsokveien	714 133	-	-2 214 120
Oppgradering Ringgt/Krusesgt./Tordensgt/Dovregata	5 316 918	-	4 462 164
Oppgradering Albert Moskausv./Sarpsborgveien	513 963	1 700 000	2 541 671
Oppgradering Lundegårdsvei	1 292 469	1 700 000	1 792 952
Universell utforming av bussholdeplasser	1 092 283	900 000	900 000
Gatelyst tiltak	2 425 636	-	2 317 940
Veidel av uforutsette kabel og ledningsprosjekt	2 717 779	4 000 000	4 000 000
Hovedsykkelplanen	1 024 711	2 500 000	4 582 529
Etablering av bussholdeplass Grålum	-	-	700 000
Sykkelfelt i sentrum	-	-	2 707 160
Sykkelparkering Sarpsborg sentrum	611 525	-	1 200 000
Parkeringsplass Borregaardsbakken	171 480	-	581 101
Områderegeringsplan Grålum	1 684 564	2 000 000	2 568 154
Sykkelparkering ved skoler og arbeidsplasser	496 925	500 000	500 000
Trafikksikkerhetstiltak (trygge skoleveier/fartsbegrensende tiltak)	5 767 260	5 000 000	5 000 000
Utomhusplan Rosenkrantzgate	60 331	1 000 000	1 000 000
Regulering og prosjektering av parkeringsplass Korsgata	131 404	1 500 000	1 500 000
Elbil- lading	1 147 441	1 000 000	1 000 000
Kjøretøy montert kamera for kontroll mot elektroniske tillatelser og parkeringsgebyr	572 423	1 200 000	1 200 000
Boligsoneparkering 2019-2020	247 844	1 000 000	990 825
Brannvesenet			
Nytt øvingsområde brannvesen	1 114 294	3 000 000	2 942 614
Nytt røykdykkersamband	-	500 000	500 000
Skogbrannsutstyr	280 391	200 000	200 000
Verksted og transport			
Biler og maskiner, vann og avløp	1 265 558	1 300 000	1 300 000
Biler og beredskap brann	26 713	-	-414 659
Biler og maskiner vei/grønt	480 000	400 000	400 000
Kjøp av lastebil - Samferdsel	795 000	1 700 000	3 300 000
Kjøp av brøyteutstyr og feie utstyr for brøyting i sentrum	1 288 964	1 500 000	1 500 000
Traktor Sarpsborg stadion	663 750	700 000	700 000
Biler maskiner og annet teknisk utstyr verksted/transport/vaskeri	6 104 270	6 000 000	6 000 000
Feiebil	200 000	200 000	200 000

	Investerings- utgift 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019 (inkl. budsjettendringer i 2019 og rebevilgning fra 2018)
Tjenestebiler- Rådhuset	626 238	1 000 000	1 000 000
Kjøp av hjullaster - Gatedalen	-	2 200 000	2 200 000
Utvidelse av vaskeri	-	2 000 000	2 000 000
Eiendom			
Oppgradering av administrasjonsbygg	299 408	-	2 078 086
Oppgradering av låssystemer	122 562	200 000	413 428
Ventilasjon Varteig Gymsal	1 048 107	-	1 081 565
Kurland skole, ventilasjonsanlegg	962 126	1 000 000	1 000 000
Energiovervåkning kommunale bygg	124 393	2 000 000	2 000 000
Adgangskontroll bygg	-	500 000	500 000
Ny forskrift tilfluktsrom	115 696	-	514 317
Oppgradere elektriske anlegg	1 502 399	1 500 000	1 658 318
Bytte kunstgress Sarpsborg Stadion	-	7 000 000	7 000 000
Etablere grusbane Sarpsborg Stadion	-	1 000 000	-
Tune adm.bygg 2 ventilasjon	2 906 780	3 000 000	3 000 000
Tune adm.bygg oppgradere fyrrom	946 586	500 000	952 341
Ullerøy skole, SD-anlegg og ventilasjon	-	-	800 000
Smarte bygg	-	1 000 000	1 000 000
Utfasing fossiltfyring- lovkrav 2020	3 656 868	10 000 000	10 000 000
Solfanger på Varlaskold omsorgsenter	-	2 000 000	2 000 000
Sarpsborg rådhus, ventilasjon og varmeanlegg	2 341 440	9 000 000	1 988 556
Sarpsborg rådhus, bedre arealutnyttelse	0	5 000 000	0
Rehabilitering og sikring av bygg	2 044 909	2 000 000	2 000 000
Heiser	1 346 671	1 500 000	1 500 000
Forskriftskrav (Brann, legionella m.m)	998 824	1 000 000	1 000 000
Universell utforming kom. bygg	1 130 911	1 000 000	1 000 000
Rehabiliter Sarpsborghallen- svømmehall	196 944	9 000 000	1 429 342
Overtagelse av eiendommer fra Borregaard	593 100	-	-303 165
Regulering og opparbeidelse Tune senter II	151 700	3 000 000	3 203 018
Overtakelse av Ungdomshallen	250 000	-	250 000
Regulering boligfelt Maugesten	793 590	-	637 047
Regulering / utvikling Yvenåsen	758 188	-	3 940 994
Opparbeidelse boligfelt Navestad/Berg (del 1.)	586 409	40 000 000	4 652 902
Prosjektering og veiforbindelse Kampenesmosen	1 892 821	9 500 000	9 767 860
Strategisk oppkjøp og utvikling av eiendom	2 118 946	10 000 000	7 000 000
Utvikling av Kvartal 261	42 920	-	626 338
Flytting av travpark og utvikling av boligområde på Kala	-	-	99 940
Regulering og prosjektering av boligområde og næringspark Kløvvingsten (B4, N4-N6)	677 026	-	1 377 856
Lysløype- makebytte (kjøp gnr 2061 bnr 6)	-	-	2 143 170
Ambulansestasjon	1 629 026	-	3 000 000
Salg kvartal 261	10 000	-	-
Salg av kommunal eiendom	801 315	-	-
Kirken			
Branssikring el-anlegg	24 716	-	636 192
Opparbeidelse av gravlund Hafslund	1 500 000	-	-1 494 941
Utbedring av kirketak	3 734 511	-	3 569 871
Digitalisering av kartverk på kirkegårdene	-	-	500 000
Maskiner og utstyr	250 000	250 000	250 000
Kartlegging av utbedringsbehov kirkebygg			
Utbedringstiltak kirkebygg	196 944	-	12 000 000
Avrunding	-12		
Investering i anleggsmidler	407 921 926	660 650 000	704 997 107

Hovedoversikt – balanseregnskapet

	Note	Regnskap 2019	Regnskap 2018
EIENDELER		12 424 634 085	11 773 860 461
Anleggsmidler		11 033 839 740	10 530 174 736
Faste eiendommer og anlegg	12	4 878 184 090	4 708 603 414
Utstyr, maskiner og transportmidler	12	281 012 940	278 216 077
Utlån		927 102 501	859 765 017
Aksjer og andeler	5	130 359 387	120 725 012
Pensjonsmidler	2	4 817 180 822	4 562 865 217
Omløpsmidler		1 390 794 345	1 243 685 725
Kortsiktige fordringer		294 193 144	288 158 755
Premieavvik	2	297 574 506	253 203 783
Aksjer og andeler	13	227 777 608	318 135 387
Sertifikater		0	0
Obligasjoner		0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd		571 249 086	384 187 800
Egenkapital		1 704 450 190	1 621 272 755
Disposisjonsfond	6	303 076 207	346 598 273
Bundne driftsfond	6	113 564 583	60 254 978
Ubundne investeringsfond	6	13 898 504	18 898 504
Bundne investeringsfond	6	5 628 207	6 256 967
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift ¹⁾		15 598 469	15 598 469
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Investering ¹⁾		-7 449 345	-7 449 345
Regnskapsmessig mindreforbruk		21 593 254	30 882 628
Kapitalkonto	7	1 238 540 311	1 150 232 279
Gjeld		10 720 183 895	10 152 587 706
Langsiktig gjeld		10 055 414 420	9 539 457 470
Pensjonsforpliktelser	2	5 528 835 792	5 251 885 046
Ihendehaverobligasjonslån	14	963 320 000	963 320 000
Sertifikatlån	14	1 356 270 000	1 356 270 000
Andre lån	14	2 206 988 628	1 967 982 424
Kortsiktig gjeld		664 769 475	613 130 236
Annen kortsiktig gjeld		659 246 410	604 645 057
Premieavvik	2	5 523 064	8 485 179
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		12 424 634 085	11 773 860 461
Memoriakonto		297 808 205	167 246 411
Ubrukte lånemidler		260 114 990	159 515 013
Ubrukte konserninterne lånemidler		0	0
Andre memoriakonti		37 693 215	7 731 398
Motkonto til memoriakontiene		-297 808 205	-167 246 411

¹⁾ AK = Arbeidskapital

Økonomisk oversikt - driftsregnskapet

	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Regnskap 2018
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	132 607 586	133 058 000	133 058 000	128 572 315
Andre salgs- og leieinntekter	399 922 805	371 973 000	371 973 000	382 240 152
Overføringer med krav til motytelse	561 759 764	330 105 100	331 937 000	443 577 491
Rammetilskudd	1 716 552 142	1 705 660 000	1 690 660 000	1 626 832 451
Andre statlige overføringer	119 110 991	106 080 000	106 080 000	117 878 337
Andre overføringer	6 957 743	511 000	511 000	8 486 578
Skatt på inntekt og formue	1 405 903 103	1 369 500 000	1 369 500 000	1 341 954 234
Eiendomsskatt	213 621 039	215 800 000	215 800 000	210 751 876
Andre direkte og indirekte skatter	10 496 943	0	0	10 673 904
Sum driftsinntekter	4 566 932 116	4 232 687 100	4 219 519 000	4 270 967 337
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	2 335 140 190	2 235 220 151	2 235 328 000	2 204 505 795
Sosiale utgifter	619 236 363	637 510 729	637 787 000	587 182 021
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	561 337 449	479 381 220	468 600 000	544 468 173
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	518 065 730	491 252 000	492 418 000	490 011 616
Overføringer	301 723 684	219 186 000	206 651 000	245 896 527
Avskrivninger	217 370 909	197 000 000	197 000 000	207 109 780
Fordelte utgifter	-52 043 158	-51 659 000	-57 451 000	-66 075 213
Sum driftsutgifter	4 500 831 168	4 207 891 100	4 180 333 000	4 213 098 699
Brutto driftsresultat	66 100 948	24 796 000	39 186 000	57 868 638
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	50 848 552	47 000 000	36 500 000	37 701 328
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	5 594 553	0	0	4 580 624
Mottatte avdrag på utlån	913 805	1 400 000	1 400 000	1 263 361
Sum eksterne finansinntekter	57 356 910	48 400 000	37 900 000	43 545 313
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	126 325 456	123 700 000	127 400 000	129 045 927
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	159 586 439	157 500 000	157 500 000	152 656 990
Utlån	416 765	790 000	790 000	803 067
Sum eksterne finansutgifter	286 328 660	281 990 000	285 690 000	282 505 984
Resultat eksterne finanstransaksjoner	228 971 750	233 590 000	247 790 000	238 960 671
Motpost avskrivninger	217 370 909	197 000 000	197 000 000	207 109 780
Netto driftsresultat	54 500 108	-11 794 000	-11 604 000	26 017 747
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	30 882 628	30 882 628	0	92 364 041
Bruk av disposisjonsfond	73 448 281	48 540 000	32 540 000	35 703 092
Bruk av bundne fond	28 758 021	13 544 000	13 544 000	43 236 684
Sum bruk av avsetninger	133 088 930	92 966 628	46 084 000	171 303 817
Overført til investeringsregnskapet	25 500 000	25 500 000	12 800 000	20 828 341
Avsatt til disposisjonsfond	58 428 158	55 242 628	21 250 000	115 580 682
Avsatt til bundne fond	82 067 626	430 000	430 000	30 029 914
Sum avsetninger	165 995 784	81 172 628	34 480 000	166 438 937
Regnskapsmessig mindreforbruk	21 593 254	0	0	30 882 628

Økonomisk oversikt - investeringsregnskapet

	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Regnskap 2018
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	34 483 659	59 710 239	51 100 000	10 858 870
Andre salgsinntekter	107 510	0	0	956 000
Overføringer med krav til motytelse	16 882 969	24 776 663	0	4 672 339
Kompensasjon for merverdiavgift	46 228 042	50 213 734	48 000 000	45 709 923
Statlige overføringer	3 155 001	39 200 000	39 200 000	12 486 629
Andre overføringer	28 048 063	8 454 063	0	935 000
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0
Sum inntekter	128 905 244	182 354 699	138 300 000	75 618 761
Utgifter				
Lønnsutgifter	843 515	3 911 000	2 711 000	1 030 470
Sosiale utgifter	291 735	0	0	369 627
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	355 295 638	647 874 985	609 939 000	316 073 032
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	1 625 499	0	0	73 100
Overføringer	48 112 142	53 211 122	48 000 000	47 047 489
Renteutgifter og omkostninger	1 753 397	0	0	949 137
Fordelte utgifter	0	0	0	0
Sum utgifter	407 921 926	704 997 107	660 650 000	365 542 855
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	332 227 357	292 541 096	60 000 000	158 134 336
Utlån	169 723 002	183 434 671	160 000 000	136 565 329
Kjøp av aksjer og andeler	10 731 415	12 900 000	12 800 000	11 820 341
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	5 300 000	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	0	0	0	3 211 648
Sum finansieringstransaksjoner	512 681 774	494 175 767	232 800 000	309 731 654
Finansieringsbehov	791 698 456	1 016 818 175	755 150 000	599 655 748
Dekket slik:				
Bruk av lån	630 220 023	891 820 645	673 350 000	452 496 718
Salg av aksjer og andeler	416 418	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	101 431 312	60 000 000	60 000 000	108 088 219
Overført fra driftsregnskapet	25 500 000	25 500 000	12 800 000	20 828 341
Bruk av disposisjonsfond	28 501 943	32 354 360	4 000 000	18 242 470
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	5 000 000	7 143 170	5 000 000	0
Bruk av bundne investeringsfond	628 760	0	0	0
Sum finansiering	791 698 456	1 016 818 175	755 150 000	599 655 748
Udekket/udisponert	0	0	0	0

Note 1 – Endring i arbeidskapital

	2019	2018	2017
Anskaffelse av midler	5 485 262 023	4 950 716 349	5 102 203 226
Anvendelse av midler	5 490 392 619	4 960 557 763	5 058 052 071
Anskaffelse - anvendelse av midler	-5 130 596	-9 841 415	44 151 155
Endring i ubrukte lånemidler	100 599 977	7 503 282	-63 737 346
Endring i arbeidskapital	95 469 381	-2 338 133	-19 586 192
Endring kortsiktige fordringer	6 034 389	-13 455 255	71 336 770
Endring premieavvik	44 370 723	21 211 604	-3 869 105
Endring aksjer og andeler	-90 357 780	4 500 438	-31 495 870
Endring betalingsmidler	187 061 287	-16 739 236	44 499 277
Sum endring omløpsmidler (A)	147 108 619	-4 482 449	80 471 072
Endring kortsiktig gjeld (B)	-51 639 238	2 144 316	-100 057 264
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	95 469 381	-2 338 133	-19 586 192

Note 2 – Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordningen

Sarpsborg kommune har en kollektiv pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som sikrer tariffestet tjenestepensjon for de ansatte. For lærere i grunnskolen har kommunene tilsvarende ordning i Statens pensjonskasse (SPK). Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, etterlatte-, tidligpensjon, AFP og betinget tjenestepensjon. Pensjonene samordnes med utbetalingene fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det.

Finansiering av AFP

For AFP 62-64 kan arbeidsgiver velge utjevning, selvrisiko eller en kombinasjon av disse. For AFP 65-66 kan foretak uten tariffavtale foreta tilsvarende valg. Sarpsborg kommune har 100 % utjevning både for AFP 62-64 år og AFP 65-66 år.

Pensjonsutgifter

Pensjonsutgifter	KLP		SPK	
	2019	2018	2019	2018
A Beregnet netto pensjonskostnad	207 311 734	195 217 755	45 317 131	46 724 378
B Forfalt pensjonspremie (eks. adm. kostnader)	293 035 697	253 143 441	46 439 483	43 230 490
C Årets premieavvik (A-B)	-85 723 963	-57 925 686	-1 122 352	3 493 888
D Amortisering av tidligere års premieavvik	46 836 388	39 335 323	-1 473 717	-649 690
E Administrasjonskostnad	12 694 360	14 839 928	1 412 718	1 352 729
F Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (B+C+D+E)	266 842 482	249 393 006	45 256 132	47 427 417
G Pensjonstrekk ansatte	32 703 822	30 521 213	8 107 232	7 736 705
Årets regnskapsførte pensjonsutgift	234 138 660	218 871 793	37 148 900	39 690 712

Sarpsborg kommune har vlagt 7 års amortiseringstid.

Årets netto pensjonskostnad er nåverdien av årets pensjonsopptjening tillagt rentekostnader av påløpte pensjonsforpliktelser, fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene. Netto pensjonskostnad tillagt administrasjonskostnad og sum amortisert premieavvik utgjør samlet pensjonskostnad.

Hvis forfalt pensjonspremie overstiger netto pensjonskostnad, skal premieavviket inntektsføres og balanseføres mot kortsiktig fordring. Motsatt, hvis forfalt pensjonspremie er lavere, skal premieavviket utgiftsføres og balanseføres mot kortsiktig gjeld. Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et annet beløp enn faktisk innbetaling, nemlig pensjonskostnaden.

Balanseførte størrelser

Akkumulert premieavvik	KLP		SPK	
	2019	2018	2019	2018
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 1.1.)	221 913 921	203 323 558	-7 436 617	-4 592 418
+ Årets premieavvik	85 723 963	57 925 686	1 122 352	-3 493 889
- Sum amortisert premieavvik dette året	46 836 388	39 335 323	-1 473 717	-649 690
= Akkumulert premieavvik 31.12.	260 801 496	221 913 921	-4 840 548	-7 436 617
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	36 773 011	31 289 863	-682 517	-1 048 563
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	297 574 507	253 203 784	-5 523 065	-8 485 180

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse	KLP		SPK	
	2019	2018	2019	2018
Netto pensjonsforpliktelser per 1.1.	397 776 101	611 388 736	206 097 553	189 589 476
Årets premieavvik	-85 723 963	-57 925 686	-1 122 352	3 493 888
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapital)	164 960 521	-155 686 949	-58 276 221	13 014 188
Netto pensjonsforpliktelse pr 31.12.	477 012 659	397 776 101	146 698 980	206 097 552
Herav: Brutto pensjonsforpliktelse	4 720 944 941	4 479 557 144	719 947 509	687 181 715
Pensjonsmidler	4 243 932 282	4 081 781 043	573 248 540	481 084 163
Arb.g.avgift av netto pensjonsforpliktelse	67 258 785	56 086 430	20 684 556	29 059 755

Det skal foretas en ny beregning av pensjonsforpliktelsene som ble balanseført i foregående års regnskap. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelser i foregående år og ny beregning kalles årets estimatavvik for pensjonsforpliktelser. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsmidlene i foregående år og faktiske pensjonsmidler kalles årets estimatavvik for pensjonsmidlene.

Inngående netto pensjonsforpliktelse tillagt premieavvik og bruttoendringen i estimatavvik utgjør netto pensjonsforpliktelse per 31.12.

Forutsetninger som ligger til grunn for beregningen for KLP:

Økonomiske forutsetninger	2018	2019
Årlig avkastning (i %)	4,50	4,50
Diskonteringsrente (risikofri rente i %)	4,00	4,00
Årlig lønnsvekst (i %)	2,97	2,97
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (i %)	2,97	2,97
Årlig vekst i pensjonsreguleringen (i %)	2,20	2,20
Forholdstallet fra KMD (departementet)	1,00	1,00

Demografiske forutsetninger

Dødeligheten og uførheten hos medlemmene i pensjonsordningen er en viktig del av grunnlaget for pensjonskostnadene og pensjonsforpliktelsene. KLP bruker dødelighetstabellen K2013FT og uføretabellen KLP Uføretariff.

Noen tar ut AFP (avtalefestet pensjon)

Kostnader til AFP er avhengig av hvor mange i hvert årskull som tar ut AFP. De langsiktige antatte uttaksandelene som er benyttet i beregningene fremkommer i tabellen nedenfor:

Andel som tar ut AFP fra 62 år		
Aldersgrense	65 år	70 år
Sykepleiere	36 %	42,5 %
Fellesordningen	36 %	42,5 %

Noen slutter i jobben

Det er antatt at noen arbeidstakere vil slutte i jobben:

Frivillig avgang sykepleieordningen	Alder i år	Avgang i %
	<20	25
	20-25	15
	26-30	10
	31-40	6
	41-49	4
	50-55	3
	>55	0
Frivillig avgang fellesordningen	Alder i år	Avgang i %
	<24	25
	24-29	15
	30-39	7,5
	40-49	5
	50-55	3
	>55	0

Opplysninger om medlemmene

Det er følgende personer i pensjonsordningen:

Antall personer i ordningen (per 1.1.)	2018	2019
Aktive	4 390	4 501
Fratrådte	3 902	4 280
Pensjonister	2 538	2 632

Forutsetninger som er anvendt i beregningen for SPK:

Økonomiske forutsetninger	2018	2019
Diskonteringsrente i %	4,00	4,00
Forventet lønnsvekst i %	2,97	2,97
Forventet G-regulering i %	2,97	2,97
Forventet avkastning i %	4,00	4,00

Demografiske parametre

Frivillig avgang	4,5 % for aldersgruppen 18-39 år 2 % for aldersgruppen 40-54 år 1 % for aldersgruppen 55 år og oppover
Framtidig uttak av AFP (ved fylte 62 år)	50 %
Dødelighet	K2013
Uførhet	K1963 (200 %)

Note 3 - Kommunens garantiforpliktelser

Låntaker	Långiver	2019	2018	Opphørsår
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	4 159 891	4 479 898	2032
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	13 770 000	14 790 000	2033
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	27 360 000	29 280 000	2034
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	23 040 000	24 576 000	2035
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	14 784 000	15 708 000	2035
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	39 000 000	41 400 000	2036
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	9 270 053	10 643 390	2026
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	17 280 000	18 240 000	2037
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	33 300 000	35 100 000	2038
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	35 550 000	-	2039
Borg Havn IKS	DNB	3 180 000	3 420 000	2027
Borg Havn IKS	DNB	2 880 000	3 240 000	2027
Borg Havn IKS	DNB	3 240 000	3 600 000	2028
Borg Havn IKS	DNB	377 593	471 994	2023
Borg Havn IKS	DNB	2 773 500	3 031 500	2020
Borg Havn IKS	KLP	3 018 600	3 483 000	2026
Bergsvingen barnehage	Husbanken	150 000	318 750	2049
Nygårdshaugen barnehage	Husbanken	211 200	422 400	2048
Tuneskipet barnehage	Husbanken	50 000	331 250	2049
Tyrihans barnehage	Husbanken	920 639	1 096 223	2051
Snarveien barnehage	Husbanken	7 191 734	7 596 826	2035
Eplehagen bofellesskap/SOBBL	Kommunalbanken	11 448 749	12 704 636	2027
Inspiria Science Center AS	Kommunalbanken	17 851 360	18 616 420	2037
Inspiria Science Center AS	Kommunalbanken	17 272 715	18 012 980	2037
Sum garantiforpliktelser		288 080 034	270 563 267	

Note 4 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak m.m.

Navn	Fordringer	Gjeld	Kortsiktig	Langsiktig
Borg næring og eiendom AS	125 000		125 000	0
Sum	125 000	0	125 000	0

Note 5.1 – Aksjer og andeler

Navn	31.12.2019	31.12.2018
Egenkapitalinnskudd KLP	112 543 669	101 812 254
Sarpsborg Asvo AS	100 000	100 000
Fjellveien 20 leilighet A. Bjerkholdt	4 000	4 000
Greåkersalen 6 leiligheter Selvaag	73 878	73 878
Innskudd Selvaag 6 leiligheter	21 693	21 693
Kulåssentret Blå kors 16 leiligheter	1 711 000	1 711 000
Sandesundsveien 39 1 a 250.-	250	250
Lindenesgate 43 3 a 500.-	1 500	1 500
O.Haraldsonsgt. 42 b 1 a 4000,-	4 000	4 000
Sandesundsveien 39 1 a 3200.-	3 200	3 200
Hurdalsenteret 1 a 5000.-	5 000	5 000
Peer Gyntveien 34 leilighet nr. 19	25 000	25 000
Herreperveien 6 leiligheter	10 943	10 943
St. Halvards Plass 8 leiligheter	360 000	360 000
Fritjofsgate borettslag 8 leiligheter	600 000	600 000
Jutulveien 1970	36 000	36 000
Fritjofsgate trygdeboliger	420 000	420 000
Halsgate borettslag 8 andeler	800	800
Biblioteksentralen AL 41 à kr. 300,-	12 300	12 300
Leierett yrkesskolens hybelhus	25 000	25 000
Fasanveien borettslag leil. 29/40	17 964	17 964
Filmparken AS 18655 askjer à 1,-	18 655	18 655
Østfold Energi AS	10 000 000	10 000 000
Ørebekk SA 3 a kr 135000	405 000	405 000
Borg næring og Eiendom AS	1 945 250	1 945 250
Inspira Eiendom as 10600 a 5.-	53 000	53 000
AS Høisand Bad	130 785	130 785
Skjebergkilens Marina AS	1 300 000	1 300 000
isarpsborg AS, 285 à kr. 1 000,-	285 000	285 000
Alarmsentralen Brann Øst AS	0	1 097 040
Østfoldforskning AS	100 000	100 000
Nygårdshaugen barnehage 5 a 3000.-	15 000	15 000
Andeler i SOBBL	50 000	50 000
Solheimåsen vannverk	26 000	26 000
Ingedal vannverk 3 a 1500.-	4 500	4 500
Ø Skjeberg vannverk	50 000	50 000
Sum aksjer og andeler	130 359 387	120 725 012

I samsvar med § 8 i forskrift om årsregnskap for kommuner verdsettes anleggsmidler til opprinnelig anskaffelseskost. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi ved eventuelle vedifall som ikke forventes å være forbigående.

Note 5.2 Kjøp og salg av aksjer og andeler

KLP egenkapitalinnskudd kr 10.731.415

Alarmsentralen Brann Øst AS er avviklet og likvidasjonsutbytte er mottatt med kr 416.418.

Sarpsborg kommune mottar av Østfold fylkeskommune 659 aksjer i Østfold Energi AS.

Aksjeposten vil bli oppjustert i 2020.

Note 6.1 Avsetninger og bruk av avsetninger

	2019	2018	2017
Avsetninger	140 495 784	148 822 244	172 590 142
Bruk av avsetninger	-136 337 005	-97 182 246	-106 109 511
Netto avsetning	4 158 779	51 639 998	66 480 631

Note 6.2 Avsetning til og bruk av fond

	Regnskap 2019
Disposisjonsfond:	
Disposisjonsfond pr. 01.01.19	346 598 274
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1A	55 242 628
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	3 185 530
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskap	-28 501 943
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1A	-14 000 000
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-59 448 281
Disposisjonsfond pr. 31.12.19	303 076 207
Ubundne investeringsfond:	
Ubundne investeringsfond pr. 01.01.19	18 898 504
Avsatt til ubundne investeringsfond i investeringsregnskap	0
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskap	-5 000 000
Ubundne investeringsfond pr. 31.12.19	13 898 504
Bundne investeringsfond:	
Bundne investeringfond 01.01.19	6 256 968
Avsatt til bundne investeringsfond i investeringsregnskap	0
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskap	-628 760
Bundne investeringsfond pr. 31.12.19	5 628 207
Bundne driftsfond:	
Bundne driftsfond pr. 01.01.19	60 254 979
Avsatt til bundne driftsfond i skjema 1A	149 505
Avsatt til bundne driftsfond i skjema 1B	81 918 121
Bruk av bundne driftsfond i investeringsregnskap	0
Bruk av bundne driftsfond i skjema 1A	0
Bruk av bundne driftsfond i skjema 1B	-28 758 021
Bundne driftsfond pr. 31.12.19	113 564 584
Samlet avsetning for alle fondstyper	140 495 784
Samlet bruk av avsetning for alle fondstyper	-136 337 005
Netto avsetning	4 158 779
<hr/>	
	Regnskap 2019
Overført fra drift til investering i skjema 1A	24 700 000
Overført fra drift til investering i skjema 1B	800 000
Sum overført fra drift til investering	25 500 000
<hr/>	
Bundne fond	Regnskap 2019
Selvkostfond pr. 01.01.19	2 260 662
Netto avsetning selvkostfond	-2 260 662
Selvkostfond pr. 31.12.19	0
<hr/>	
Gavefond pr. 01.01.19	5 319 885
Netto avsetning gavefond	355 512
Gavefond pr. 31.12.19	5 675 397

Note 7 – Kapitalkonto

		Balanse 01.01.2019	1 150 232 279
Salg av fast eiendom	11 330 720	Aktivering av fast eiendom og anlegg	345 193 552
Salg av maskiner/transportmidler	940 172	Aktivering av maskiner og transportmidler	56 825 789
Salg av aksjer og andeler	1 097 040	Kjøp av aksjer og andeler	10 731 415
Avskrivninger bygg og anlegg	164 282 155	Sosiale utlån	416 765
Avskrivninger maskiner utstyr og transportmidler	53 088 754	Kjøp fellesordning og sykepleierer	254 315 605
Avdrag sosiale lån	913 805	Utlån, formidlingslån	169 723 002
Tap sosiale lån	165 994	Avdrag, eksterne lån	491 813 796
Avdrag og innfrielse formidlingslån	101 431 312		
Tap på formidlingslån	291 171		
Bruk av formidlingslån	169 723 002		
Bruk av eksterne lån	460 497 021		
KLP fellesordning og sykepleiere	276 950 746		
Balanse pr 31.12.2019	1 238 540 311		
Sum	2 479 252 203	Sum	2 479 252 203

Sarpsborg, 02.04.2020

Unni Skaar
Kommunedirektør

Hilde Lind
Økonomisjef

Øvrige noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk (KRS 6)

Note 8 (KRS) – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Regnskapet er utarbeidet i henhold til Kommunelovens § 48 2. ledd, Forskrift om årsregnskap for kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk slik dette fremgår av lov, forskrift og kommunale regnskapsstandarder (KRS).

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet omfatter alle økonomiske midler som disponeres for året, og anvendelsen av midlene. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes. Tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også for interne finansieringstransaksjoner.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter og inntekter ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet. Justering i henhold til eksakt beløp foretas i det påfølgende regnskapsår.

Virkingen av endringer i regnskapsprinsipper i 2008 og senere som påvirker arbeidskapitalen er ført direkte mot konto for prinsippendringer.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Alle andre eiendeler er omløpsmidler. Anleggsmidler består av varige driftsmidler, finansielle anleggsmidler og immaterielle eiendeler.

Kontanter, bankinnskudd, markedsbaserte verdipapirer og fordringer knyttet til kommunens vare og tjenesteproduksjon er omløpsmidler. Normalt vil fordringene forfalle innen ett år. Markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje med sikte på videresalg og omsettes på børs eller i et regulert marked, samt har god likviditet og eierspredning, klassifiseres alltid som omløpsmidler. Unntak gjelder for obligasjoner som bystyret på forhånd har bestemt skal holdes til forfall. Investering i aksjer, andeler, obligasjoner og utlån med løpetid utover ett år som ikke er finansielt motivert er klassifisert som anleggsmidler.

KRS nr. 4 inneholder regler for avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Hovedregelen er at utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved tidspunktet for anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå anses som vedlikehold og utgiftsføres i driftsregnskapet.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i Kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån, jf. Kommunelovens § 50 nr. 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi. Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Investering i anleggsmidler aktiveres fortløpende i balansen det året investeringen er foretatt. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomheten. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, er avskrevet med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning og varierer fra 5 til 50 år avhengig av beregnet levetid for anleggsmiddelet.

Kommuner og fylkeskommuner kan legge til grunn en kortere avskrivningsperiode for det enkelte anleggsmiddel, dersom det er åpenbart at den økonomiske levetiden til anleggsmiddelet er kortere enn de fastsatte avskrivningsperiodene.

Anleggsmidler som er solgt er nedskrevet til 0 i salgsåret. Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Nedskrivningen er reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Avgrensning mellom drift og investering er gjort i henhold til KRS 4. Som investering regnes:

- a) Anskaffelse av eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk (> 3 år), og som er av vesentlig verdi (> kr 100 000).
- b) Påkostning på eksisterende varige driftsmidler, som er av varig og vesentlig verdi.

I tilfeller der kommuner har utgifter til utbedring av bygg og anlegg i forbindelse med offentlige brannpålegg og HMS-forskrifter er alle bygg/anlegg ansett som en vurderingsenhet. Arbeid på/utgifter til bygg/anlegg som er fullt avskrevet er ført som investering.

Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

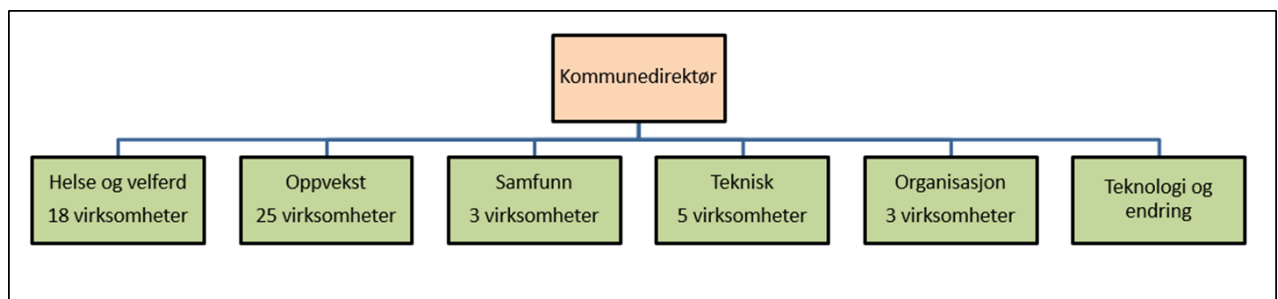
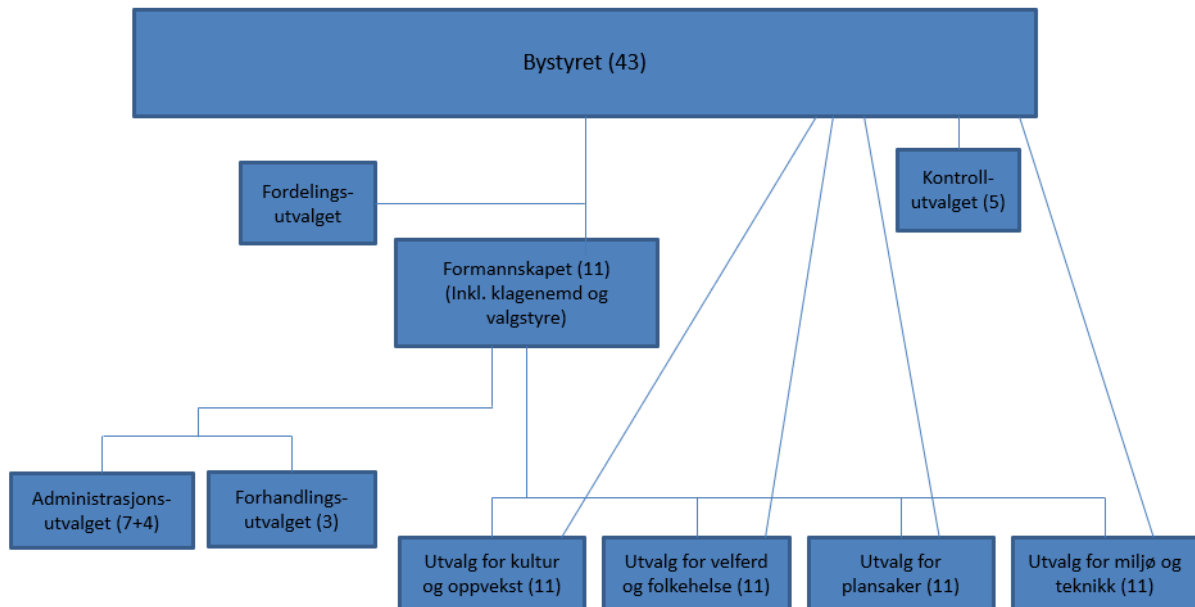
Innenfor betalte tjenester hvor selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet februar 2014, rundskriv H-3-14. Jfr. note 17.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Merverdiavgiftsplikt og merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet kreves merverdiavgiftskompensasjon i henhold til Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.m. All merverdiavgift knyttet til anskaffelser over driftsbudsjettet inntektsføres på det budsjettansvar hvor anskaffelsen er utgiftsført. All merverdiavgiftskompensasjon knyttet til investeringer er ført til inntekt i investeringsregnskapet på funksjon 850.

Note 9 (KRS) – Politisk og administrativ organisering m.m.

Interkommunale selskaper:

Borg Havn IKS
Driftsassistansen i Østfold IKS
Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS
Østfold Kommunerevisjon IKS
Øst 110-sentral IKS

Aksjeselskaper:

AS Høisand Bad
Borg Næring og eiendom AS
Inspiria eiendom AS
Sarpsborg ASVO AS
iSarpsborg AS
Skjebergkilens Marina AS
Østfold Energi AS
Østfoldforskning AS
Filmparken AS

Annet:

KLP (gjensidig selskap)
Guldkorn SA
Ørebekk SA
Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning
Østfold kontrollutvalgssekretariat

Note 10 (KRS) – Vesentlige poster

Ressurskrevende tjenester

Det statlige tilskuddet til ressurskrevende tjenester for 2019 er estimert til 78 millioner kroner. Beløpet er ført til inntekt i driftsregnskapet på ansvar 820. Det endelige kravet overfor staten foreligger først etter at regnskapet for 2019 er avsluttet. Avviket mellom estimat og faktisk utbetaling vil bli inntekts-/utgiftsført i 2020.

Note 11 (KRS) – Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner

Investeringsregnskapet

Manglende finansiering

Prosjekter med merforbruk og prosjekter med manglende bevilgning/finansiering i investeringsregnskapet er finansiert ved bruk av ubrukte lånemidler tilhørende andre prosjekter.

Driftsregnskapet

Avsetning til bundet driftsfond

Ubrukte overføringer av statlige midler til Bypakka Nedre Glomma kr 62,4 mill. er avsatt til bundet driftsfond.

Note 12 (KRS) – Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Ikke avskrivbare anleggsmidler	SUM
Anskaffelseskost 01.01	272 705 694	478 606 948	762 599 851	3 829 690 645	1 623 431 732	343 703 553	7 310 738 424
Årets tilgang	26 226 057	30 600 520	71 965 485	148 972 433	118 345 348	5 936 998	402 046 842
Årets avgang	0	595 327	344 845	10 784 914	0	545 806	12 270 892
Anskaffelseskost 31.12	298 931 751	508 612 141	834 220 492	3 967 878 164	1 741 777 080	349 094 745	7 700 514 374
Akk.avskrivninger 31.12	238 645 357	304 560 866	320 330 089	1 279 441 230	398 339 802	0	2 541 317 343
Netto akk. og rev.nedskrivninger Nedskr. 31.12	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
Bokført verdi pr. 31.12	60 286 394	204 051 275	513 890 404	2 688 436 934	1 343 437 279	349 094 745	5 159 197 031
Årets avskrivninger	17 672 085	34 273 600	33 811 926	96 376 347	35 236 951	0	217 370 909
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	-	
Avskrivningsplan	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært	-	

Oversikt over salg av anleggsmidler 2019	Salgssum	Deaktivering	Budsjett
2/5 del av RPA Blue Prisme	-107 510	0	0
Sum art 065000 Avgiftpliktig varesalg	-107 510	0	0
Løsøre	0	0	-1 000 000
Biler	-140 525	-335 181	-100 000
Scania brannbil	-245 000	-344 845	-500 000
Sum art 066000 Salg av løsøre, avgiftsfritt	-385 525	-680 026	-1 600 000
Hjersingsvei 20	-1 578 748	-765 000	0
Sindingsvei 39	-3 146 912	-2 645 931	0
Engsmye Terrasse 1 leil 092/001	-1 052 778	0	0
Borgvold bosenter andel 121/415 Kulåsgt 17 og 21	-1 014 426	-861 888	0
Lunstikka 2 C andel 13 Gnr 1051 Bnr 584	-581 731	0	0
Solheimsåsen 4 B Gnr 3007 Bnr 59 s.nr 2	-1 087 494	-148 497	0
Ludvig Engesv 27 B andel 63 Gnr 1 Bnr 2380	-1 182 232	-136 851	0
Jutulveien 15 C andel 4 Gnr 1 Bnr 4129	-1 081 731	-1	0
Jutulveien 11 A andel 35	-1 031 731	-12 750	0
Skogholtet barnehage	-1 186 957	-136 040	0
Kulåsgata 57 Gnr 1 Bnr 285	-229 800	-4 901 776	0
Sum art 067000 Salg av bebygde eiendommer	-13 174 540	-9 608 734	0
Makebytteavtale Sarpsborg lysløype			-5 300 000
Salgsinntekter Kløvningsten			-2 000 000
Salgsinntekt Kampenes			-6 000 000
Kvartal 261	-14 000 000	-387 530	-14 000 000
Salg av Søsterebolig	0	0	-15 000 000
Salg av tomter som ikke finnes i anleggsmodul	-6 169 363	0	-15 000 000
Vannverksvn.55	-154 635	-52 474	0
Depotvn. 4	-120 875	-49 049	0
Roseberget 8	-160 749	-56 753	0
Salgsinntekter Kampenes/Holteskogen			-810 239
Nedre Langgate 60 Gnr 1042 Bnr 1 Gnr 1029 Bnr 3	-302 971	0	0
Sandbakken areal for bussholdeplass	-15 000	0	0
Sum art 067010 Salg av tomter	-20 923 593	-545 806	-58 110 239
Alvimveien 19 forsikrings sak pga brann ☐	-2 100 000	-1 176 179	0
AE 39654 Suzuki Swift, forsikrings sak	-25 819	-162 813	0
AE 34812 Suzuki Swift, forsikrings sak	-25 899	-97 333	0
Sum art 077010 Erstatning fra forsikrings selskap	-2 151 718	-1 436 325	0

Note 13 (KRS) – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aktivklasse	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Periodens resultatførte verdiendring	Balanseført verdi
Aksjer og andeler:				
Pengemarkedsfond	227 210 245	227 777 608	4 154 921	227 777 608
Total	227 210 245	227 777 608	4 154 921	227 777 608

Plasseringsporteføljens sammensetning er innenfor de rammer for risiko m.m. som følger av kommunens finansreglement.

Note 14 (KRS) Del 1 - Gjeldsforpliktelse - Investeringslån

Långiver	Hovedstol	Forfall	Rentetype	Rente
Kommunalbanken	520 963 840	09.08.2029	Nibor	2,45 %
Kommunalbanken	222 565 598	12.03.2029	Nibor	2,44 %
Kommunalbanken	341 767 000	10.04.2047	Nibor	2,47 %
KLP	185 000 000	01.01.2044	Nibor	2,22 %
Sertifikatlån	300 000 000	11.11.2020	Nibor	1,990 %
Sertifikatlån	354 470 000	10.01.2020	Nibor	1,551 %
Sertifikatlån	383 000 000	02.10.2020	Nibor	1,855 %
Sertifikatlån	318 800 000	30.04.2020	Nibor	1,640 %
Obligasjonslån	400 000 000	21.10.2022	Nibor	2,15 %
Obligasjonslån	563 320 000	21.01.2020	Nibor	2,13 %
Sum lån	3 589 886 438			

Alle lån løper med flytende rente. Sarpsborg kommune har bundet renten på deler av låneporteføljen ved bruk av rentebytteavtaler. Dette er gjort for å ha mest mulig forutsigbare renteutgifter for gjeldsporteføljen. Strategi for fordeling mellom fast og flytende rente fremgår av finansreglementet for Sarpsborg kommune. Sarpsborg kommune har i løpet av 2019 ikke hatt problemer med å få finansiert sine investeringer. Låneporteføljen er innenfor de rammer som følger av finansreglementet for Sarpsborg kommune.

Note 14 (KRS) Del 2 – Gjeldsforpliktelse – Formidlingslån

Långiver	Hovedstol	Forfall	Rentetype	Rente
Husbanken	51 465 118	01.04.2032	Flytende	1,887 %
Husbanken	345 622	01.05.2021	Flytende	0,887 %
Husbanken	68 536 500	01.04.2033	Fast	2,869 %
Husbanken	83 475 272	01.04.2038	Flytende	1,891 %
Husbanken	74 191 663	01.10.2043	Flytende	1,891 %
Husbanken	58 598 904	01.11.2045	Flytende	1,891 %
Husbanken	135 971 231	01.11.2046	Flytende	1,891 %
Husbanken	149 353 071	01.05.2047	Flytende	1,891 %
Husbanken	155 779 132	01.08.2048	Flytende	1,891 %
Husbanken	158 975 677	01.05.2049	Flytende	1,891 %
Sum lån	936 692 190			

Note 14 (KRS) Del 3 – Gjeldsforpliktelser – Rentebytteavtaler

Motpart	Hovedstol pr. 31.12.2019	Startdato	Forfallsdato	Sarpsborg kommune betaler	Motparten betaler
Nordea	135 000 000	26.07.2011	26.07.2021	4,51 %	3 mnd. NIBOR
Danske Bank	420 000 000	18.05.2015	18.05.2021	4,55 %	3 mnd. NIBOR
Danske Bank	420 000 000	18.05.2016	18.05.2021	4,63 %	3 mnd. NIBOR
Danske Bank	650 000 000	01.02.2012	01.02.2025	3,65 %	3 mnd. NIBOR
Nordea	675 000 000	04.01.2016	04.01.2021	5 års swaprente + 0,50 %	3 mnd. Nibor + 1,18 %
Sum	2 300 000 000				

Note 14 (KRS) Del 4 – Beregning av minste tillatte avdrag

Sum lån 01.01.2019	4 287 572 424
Fomidlingslån - Husbanken 01.01.2019	878 752 262
Lån med i vekting	3 408 820 162
Sum bokført verdi anleggsmidler 01.01.2019	4 986 819 489
Ikke avskrivbare anleggsmidler 01.01.2019	343 703 553
Sum bokført verdi anleggsmidler	4 643 115 936
Sum årets avskrivninger	217 370 909

Kontrollgrense/minste tillatte avdrag:			
3 408 820 162			
sum langs gjeld			
	*	217 370 909	159 586 439
		årets avskrivninger	
4 643 115 936			
sum bokført verdi anleggsmidler			

	Regnskap	Kontrollgrense	Justert budsjett	Avvik kontrollgr - regnskap
Avdrag 2019	159 586 439	159 586 439	157 500 000	0

Note 15 (KRS) – Rentesikring

Risiko som sikres

Renterisiko

Type sikring

Kontantstrømsikring

Sikringsobjekt

Kommunens samlede gjeldsportefølje for investeringslån hvor kommunen betaler flytende Nibor 3 måneder eller flytende rente med tilsvarende fiksingsrisiko.

Långiver	Hovedstol	Forfall	Rentetype	Rente
Kommunalbanken	520 963 840	09.08.2029	Nibor	2,45 %
Kommunalbanken	222 565 598	12.03.2029	Nibor	2,44 %
Kommunalbanken	341 767 000	10.04.2047	Nibor	2,47 %
KLP	185 000 000	01.01.2044	Nibor	2,22 %
Sertifikatlån	300 000 000	11.11.2020	Nibor	1,990 %
Sertifikatlån	354 470 000	10.01.2020	Nibor	1,551 %
Sertifikatlån	383 000 000	02.10.2020	Nibor	1,855 %
Sertifikatlån	318 800 000	30.04.2020	Nibor	1,640 %
Obligasjonslån	400 000 000	21.10.2022	Nibor	2,15 %
Obligasjonslån	563 320 000	21.01.2020	Nibor	2,13 %
Sum lån	3 589 886 438			

Sikringsinstrument

Kommunens samlede portefølje av rentebytteavtaler.

Motpart	Hovedstol pr. 31.12.2019	Startdato	Forfallsdato	Sarpsborg kommune betaler	Motparten betaler
Nordea	135 000 000	26.07.2011	26.07.2021	4,51 %	3 mnd. NIBOR
Danske Bank	420 000 000	18.05.2015	18.05.2021	4,55 %	3 mnd. NIBOR
Danske Bank	420 000 000	18.05.2016	18.05.2021	4,63 %	3 mnd. NIBOR
Danske Bank	650 000 000	01.02.2012	01.02.2025	3,65 %	3 mnd. NIBOR
Nordea	675 000 000	04.01.2016	04.01.2021	5 års swaprente + 0,50 %	3 mnd. Nibor + 1,18 %
Sum	2 300 000 000				

Formålet med sikringen

Sarpsborg kommune har per 31.12.2019 stor grad av rentesikring på sine investeringslån. Formålet med rentesikring er forutsigbare årlige rentekostnader. Sikringen samsvarer med rentesikringsstrategi i Finansreglementet som gjaldt frem til 06.11.2014. Bystyret vedtok i november 2014 et nytt rentestyringsprinsipp. Prinsippet går ut på at kommunen i fremtiden skal ta større egenrisiko i forvaltningen av sin investeringsgjeld ved at en større andel av gjelden har flytende rente. Samtidig skal det bygges opp et buffer rentefond for bedre å tåle svingninger i markedsrenten. En stor andel av kommunens lånegjeld er i dag bundet til fast rente gjennom rentebytteavtaler. Avtalene er av ulik størrelse, har ulike betingelser og ulik løpetid. I praksis vil det ta flere år før størstedelen av gjelden er over på flytende rentevilkår. Rentebinding og bruk av sikringsinstrumenter fremgår av pkt. 10.5 i finansreglement for Sarpsborg kommune.

Gjennom bystyrets vedtak på ny rentestrategi skal vektet gjenværende rentebinding på den renteeksponerte delen av kommunens investeringsgjeld beregnet per 31.12 ved siste regnskapsår være mellom 0 og 2 år. Som følge av at kommunen på tidspunktet for endring av reglementet hadde stor grad av rentebinding på sine investeringslån, vil gjennomsnittlig rentebinding på den renteeksponerte delen av kommunens investeringsgjeld i en overgangsperiode på noen år være over 2 år. Tidshorisonen vil være avhengig av fremtidige låneopptak og nedbetaling på eksisterende investeringsgjeld.

Sikringseffektivitet

Sikringseffektiviteten vurderes som høy selv om det foreligger datomessige avvik mellom de enkelte låns og renteswappenes fiksingstidspunkter. Renteswappenes hovedstol korresponderer med en andel av Nibor-basert gjeld som er antatt å være tilstede i hele renteswappenes løpetid.

Note 16 (KRS) – Vesentlige forpliktelser

Husleiekontrakter

Sarpsborg kommune har leieavtaler med en gjenstående løpetid på 10 år eller mer og uten rett til oppsigelse. Dette gjelder bofelleskapene Kurland, Eplehagen, Thranesgate og Valaskjold. Samlet leiebeløp, vaktmestertjenester og fellesutgifter utgjorde i 2019 ca. 22,1 mill. kr.

Oscar Pedersens vei 16 (Norsksenteret), årlig leie kr 2 900 000,- eks. mva inkludert felleskostnader. Uoppsigelig til august 2028. Oscar Pedersens vei 16 (NAV Intro): Leieperioden startet august 2018 årlig leie kr 1 150.000,- eks. mva inkludert felleskostnader. Uoppsigelig til 2028. Iseveien 2 (verksted): Ca. 1.000 kvm, årlig leie ca. kr 1.050.000,- inkludert felleskostnader, leieperiode til 2028, er oppsigelig med 18 mnd varsel.

Byggekontrakter

Kommunen har forpliktelser knyttet til byggekontrakter som overstiger de bevilgninger som fremgår av årsbudsjettet. Årsaken er at de årlige bevilgningene til et prosjekt er knyttet til når det forventes at utgiftene påløper, mens kontraktene inngås for hele byggeprosjektet uavhengig av om prosjektet gjennomføres over ett eller flere år.

Note 17 (KRS) – Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester

Kommunen har for regnskapsåret 2019 fulgt de retningslinjer som er anbefalt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet februar 2014, Rundskriv H-3/14.

Feiing, vannforsyning, slam, avløp og renovasjon har et uinndekket underskudd som kan dekkes inn ved framtidige overskudd.

Resultatet for 2019 viser følgende tall:

Alle tall i 1.000 kr	Vann- forsyning	Avløp	Renovasjon	Feiing	Slam	Regulering s-planer	Bygge- og eierseksjo nering	Eierskesjo nering	Saksbehandli ng og kontroll etter forurensnings- regelverket	Kart og oppmåling
Direkte kostnader	50 189	52 393	55 531	6 282	2 909	22 924	17 450	386	2 392	4 199
Indirekte kostnader	3 294	3 266	4 485	1 591	694	2 344	2 576	466	629	2 446
Avskrivning	15 281	23 248	1 715	162						
Renter	8 324	12 027	363	15						
Sum kostnader	77 088	90 934	62 094	8 050	3 603	25 268	20 026	852	3 021	6 645
Gebyrinntekter	-68 709	-71 922	-40 941	-8 342	-2 521	-1 846	-13 979	-545	-692	-4 246
Andre inntekter	-3 865	-5 798	-7 322	-617		-8 351	-1 342		-442	-1 880
Sum inntekter	-72 574	-77 720	-48 263	-8 959	-2 521	-10 197	-15 321	-545	-1 134	-6 126
Resultat (overdekning)				909						
Resultat (underdekning)	4 514	13 214	13 831		1 082	15 071	4 705	307	1 887	519
Dekningsgrad i %	94,1	85,5	77,7	111,3	70,0	40,4	76,5	64,0	37,5	92,2
Selvkostfond pr. 01.01.19		2 260								
Fremførbart underskudd 01.01.19	5 115		1 353	1 205	58					
Avsatt til selvkostfond										
Bruk av selvkostfond		2 260								
Renter tilført selvkostfondet	-170	-100	-190	-17	-13					
Selvkostfond pr. 31.12.19										
Fremførbart underskudd 31.12.19	9 799	11 054	15 374	313	1 153					

Fondsavsetning foretas i 2019 regnskap.

Gjennomsnittrenten som er benyttet ved beregningen for 2019 er 2,30 %.

Note 18 (KRS) – Årsverk, ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisor

Antall årsverk m.m.

	2017			2018			2019		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Fast ansatte	3 264	858	4 014	3 326	892	4 218	3 436	974	4 410
Andel K/M i %	79,2 %	20,8%		78,8 %	21,2 %		77,9 %	22,1 %	
Årsverk	2 586	760	3 206	2 677	788	3 465	2 730	842	3 572
Andel K/M i %	77,3 %	22,7 %		77,2 %	22,8 %		76,4 %	23,6 %	

Lønn, honorar m.v. til kommunedirektør og ordfører

	2019
Lønn, honorar m.v. til kommunedirektør	1 449 857
Lønn, honorar m.v. til ordfører	1 145 628

Godtgjørelse til revisor og utgifter til drift av sekretariat for kontrollutvalget

Sarpsborg kommuner er medeier i Østfold Kommunerevisjon IKS. Selskapet leverer alle revisjonstjenester til kommunen. For 2019 er det utbetalt til sammen kr 3 373 890 i honorar til revisor. Størrelsen på honoraret fastsettes årlig av representantskapet i selskapet innenfor rammen av gjeldende avtale mellom eierkommunene.

I tillegg er det utbetalt kr 408 000 til Østfold Kontrollutvalgssekretariat (ØKUS) for drift av sekretariatfunksjon for kommunens kontrollutvalg.

Note 19 (KRS) – Forhold ved regnskapsårets slutt

Disse erstatningssakene er verserende og uavklarte:

7 krav om erstatning for manglende inngripen fra barneverntjenesten eventuelt mobbing. Erstatningskrav ikke spesifisert. Vil antagelig falle inn under kommunens ansvarsforsikring med egenandel på kr 100.000, -.

Krav om erstatning for mulig økonomisk tap påført 3. mann – gitt byggetillatelse på automatisk fredet kulturminne. Regresskrav oppad til kr 2.200.000, -. Ikke avklart om faller inn under kommunens ansvarsforsikring. Situasjonen er som for 2018 uavklart.

Krav om erstatning for manglende diagnostisering av lese- og skrivevansker. Erstatningskrav ikke spesifisert. Vil antagelig falle inn under kommunens ansvarsforsikring med egenandel på kr 100.000, -.

Erstatningskrav fra elev som falt ned fra tre i SFO. Erstatningskrav er varslet men ikke spesifisert. Vil antagelig falle inn under kommunens ansvarsforsikring med egenandel på kr 100.000, -.

Krav om erstatning for mangelfull skolegang. Erstatningskrav er varslet men ikke spesifisert. Vil antagelig falle inn under kommunens ansvarsforsikring med egenandel på kr 100.000, -.

I formannskapsmøte 5. juni, sak 62/19 ble det inngått en gjeldsavtale med Sparta Sport AS. Gjelden var på 1,6 mill. kr og avtalen er på 5 år med fem like store avdrag. Første avdrag ble betalt 1. september 2019.

Kommunen har mottatt en klage vedrørende anskaffelse av nytt kunstgress på Sarpsborg stadion. Klager har tatt ut sak for klagenemnda for offentlige anskaffelser. Saken forventes avgjort høsten 2020. Dersom klager får medhold kan det sannsynlig kreves et fortjenestetap i størrelsen kr 500.000 – 1.500.000,-.

Note 20 (KRS) – Eksterne gjeldsforpliktelser

Kommunen har ikke gjeldsforpliktelser gjennom kommunale foretak, interkommunale samarbeid m.v. som er en del av kommunen som rettssubjekt og hvor kommunen som følge av dette svarer fullt ut for foretakets gjeld.

For oversikt over kommunens egne gjeldsforpliktelser vises det til note 14.

Note 21 – Større investeringsprosjekter over 10 mill. kr

	Akkumulert regnskap per 31.12.2019	Bevilget per 31.12.2019	Budsjett og HP - > 2023
Kommuneområde samfunn			
Kultur			
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 1	13 741 506	13 600 000	13 600 000
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 2	106 927 775	133 500 000	145 500 000
Kunstisbanen, oppgradering av baneanlegg	14 624 651	15 000 000	15 000 000
Sandbakken idrettsarena	65 202 682	67 000 000	67 000 000
Nytt Bibliotek (Forprosjekt)	1 527 889	3 000 000	123 000 000
Kommuneområde velferd			
Kompetansesenter rus og psykisk helse			
Bofellesskap med bemanning - psykiatriboliger	405 484	3 000 000	35 000 000
Kontorlokaler - større areal	0	0	10 000 000
Omsorgstjenester			
Tekniske anlegg og klimaskall Sarpsborg helsehus	15 514 184	20 000 000	20 000 000
Rehabilitering og oppgradering av Sarpsborg sykehus	201 865 436	202 000 000	202 000 000
Nye plasser Haugvoll og samlokalisering hjemmetjenesten	0	0	24 000 000
Kruseløkka sykehjem	19 312 225	18 000 000	18 000 000
Forvaltning og utvikling			
Modulbaserte boliger (permanente)	14 581 629	17 000 000	17 000 000
Bodalsjordet (12 leiligheter)	21 842 275	27 000 000	27 000 000
Boligsosial handlingssplan	10 879 027	13 000 000	53 000 000
Boveiledning			
12 boliger i bofellesskap Værn	49 294 814	55 000 000	55 000 000
Kommuneområde teknologi og endring			
Digitalt førstevalg - felles informasjonssystem	0	0	20 000 000
Kommuneområde organisasjon			
Økonomi			
Justeringsavtale Hafslundtunet	10 013 430	10 013 430	10 013 430
Kommuneområde oppvekst			
Grunnskole, SFO og grunnskoleopplæring for voksne			
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2017-2020	17 244 482	20 000 000	27 000 000
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2021-2024	0	0	22 000 000
Kapasitetstiltak oppvekst	984 529	2 000 000	10 000 000
Utredning og utbedring av arbeidsplasser ved skolene	283 691	1 000 000	20 500 000
Utbedring arbeidsplasser Hafslundsøy	18 987 638	19 000 000	19 000 000
Ombygging og utbygging Grålum barneskole	0	0	50 000 000
Ullerøy leirskole	0	0	11 000 000
Ny skole vest (2b)	27 061 930	27 000 000	99 000 000
Omgjøre Alvimhaugen BH til skolelokaler	10 182 087	10 800 000	10 800 000
Barnehage			
Ny barnehage sentrum	61 836 280	62 000 000	62 000 000
Ny barnehage Skjeberg	22 106 277	22 036 178	22 036 178
Kommuneområde teknisk			
Vann			
Uforutsette prosjekter vann	713 414	2 000 000	10 000 000
Vannledningsnett			
Vannledning Båterød- Elvestad (Nipa)	3 541 818	4 500 000	45 500 000
Vannledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	691 637	1 000 000	12 000 000
Ringledning Elvestad- Hügeveien, Rundkjøring RV22 (Nipa)	2 641 249	7 500 000	12 500 000
Vannledning Klavestadhaugen (separering)	31 409 415	28 500 000	28 500 000
Vannledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	18 451 276	24 500 000	29 500 000
Vannledning (Meieri-Sandbakken skole)	0	0	45 000 000
Separering Brusevoldbekken (sone 404)	3 064 845	4 000 000	12 000 000
Separering Kalabekken	1 004 561	5 500 000	24 000 000
Tunevannet sydøst e. 1a	1 254 667	7 000 000	12 000 000
Brevikbekken e. 1	976 576	2 500 000	14 000 000
Brevikbekken e. 2	182 306	0	16 000 000
Separering sentrum syd	0	0	15 000 000
Vannledning rv.109	173 869	400 000	37 900 000
Vannledning OH Gate- Fritznerbakken	0	0	12 000 000
Vannledning Opsund	0	0	10 000 000
Vannledning Tangenkilen/Grimsøya	0	0	11 000 000
Vannledning Løkkevika-Ullerøy	0	0	10 000 000
Oppgradering trykkøkningsstasjoner	0	0	12 000 000

	Akkumulert regnskap per 31.12.2019	Bevilget per 31.12.2019	Budsjett og HP - > 2023
Avløp			
Uforutsette prosjekter avløp	1 262 002	2 000 000	10 000 000
Avløpsnett			
Avløpsledning Bryggeriet- Elvestad (Nipa)	3 032 977	3 600 000	35 600 000
Avløpsledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	862 397	1 000 000	12 000 000
Avløpsledning Tunejordet Vest	28 082 134	21 500 000	21 500 000
Avløpsledning Klavestadhaugen (separering)	32 205 128	30 500 000	30 500 000
Avløpsledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	21 352 626	24 500 000	29 500 000
Avløpsledning (Meieri-Sandbakken skole)	0	0	45 000 000
Separering Brusevoldbekken	3 051 581	4 000 000	12 000 000
Separering Kalabekken	1 103 949	5 500 000	24 000 000
Tunevannet sydøst e. 1a	589 509	7 000 000	10 000 000
Brevikbekken e. 1	976 573	2 500 000	14 000 000
Brevikbekken e. 2	182 306	0	16 000 000
Avløpsledning fv.109	135 092	400 000	37 900 000
Separering sentrum syd	0	0	15 000 000
Forprosjekt separering Greåker langs FV. 109	0	1 000 000	16 500 000
Avløpsledning Opsund	0	0	10 000 000
Tekniske installasjoner avløp			
Oppgradering Slambbygg 1 (Alvim renseanlegg)	9 048 510	12 000 000	13 000 000
Oppgradering avløpspumpestasjoner	69 197	3 000 000	28 000 000
Forprosjekt nytt renseanlegg	1 404 846	1 000 000	205 000 000
Ny avløpsstasjon Stasjonsveien syd	0	0	10 000 000
Avfallsbehandling			
Utvikling av Gatedalen miljøanlegg (Modernisering av gjenvinningsstasjonen, etablering av arealer for lagring og behandling av avfall)	0	0	90 000 000
Oppsamlingsplass avfall	0	0	20 000 000
Samferdsel			
Opsund bru gang og sykkelvei	46 331 610	44 000 000	44 000 000
Gang og sykkelvei Hafslundsøy- Opsund	11 710 851	12 500 000	12 500 000
Sentrumsgater med gang og sykkeltiltak	79 842	12 000 000	12 000 000
Oppgradering av kommunale veier	9 408 505	9 000 000	51 000 000
Gatelys tiltak	7 179 087	7 071 391	15 071 391
Veidel av uforutsette kabel og ledningsprosjekt	2 717 779	4 000 000	20 000 000
Trafikksikkerhetstiltak (trygge skoleveier/fartsbegrensende tiltak)	5 767 260	5 000 000	25 000 000
Parkering sentrum øst	0	0	10 000 000
Verksted og transport			
Biler maskiner og annet teknisk utstyr verksted/transport/vaskeri	6 104 270	6 000 000	30 000 000
16-seter med rullestolplasser til transporten	0	0	12 000 000
Eiendom			
Oppgradering av administrasjonsbygg	50 221 322	52 000 000	52 000 000
Sengeheis og utvendig heis- Kurland sykehjem	0	0	10 000 000
Utskiftning av ventilasjon Kurland sykehjem	0	0	10 100 000
Utfasing fossiltfyring- lovkrav 2020	3 656 868	10 000 000	10 000 000
Sarpsborg rådhus, ventilasjon, varmeanlegg, bedre areal utnyttelse	2 852 884	2 500 000	53 000 000
Rehabilitering og sikring av bygg	2 044 909	2 000 000	10 000 000
Rehabilitering Sarpsborghallen- svømmehall	267 602	1 500 000	24 000 000
Overtagelse av eiendommer fra Borregaard	18 896 265	18 000 000	18 000 000
Regulering og opparbeidelse Tune senter II	448 682	3 500 000	30 500 000
Regulering / utvikling Yvenåsen	1 817 194	5 000 000	25 000 000
Opparbeidelse boligfelt Navestad/Berg (del 1.)	2 433 507	6 500 000	41 500 000
Prosjektering og veiforbindelse Kampenesmosen	2 124 961	10 000 000	10 000 000
Strategisk oppkjøp og utvikling av eiendom	2 118 946	7 000 000	47 000 000
Kirken			
Opparbeidelse av gravlund Hafslund	37 994 941	35 000 000	35 000 000
Utbedringstiltak kirkebygg	196 944	12 000 000	12 000 000

Note 22 – Skatt

Fra og med 2014 er kommunen skattepliktig for den delen av renovasjon som gjelder næring.

	2019	2018	2017	2016
Årets skattekostnad:				
Betalbar skatt	0	38 838	119 313	207 469
Endring utsatt skatt	-68 460	24 985	-20 404	-41 086
Årets totale skattekostnad	-68 460	63 823	98 909	166 383
Beregning av årets skattegrunnlag:				
Driftsresultat	-896 511	277 493	412 120	665 535
Permanente forskjeller	0	0	0	0
Endring i midlertidige forskjeller	311 180	-108 630	85 016	164 342
Årets skattegrunnlag	-585 331	168 863	497 136	829 877
Betalbar skatt (22% i 2019, 23% i 2018, 24% i 2017, 25% i 2016) av årets skattegrunnlag	-	38 838	119 313	207 469
Oversikt over midlertidige forskjeller:				
Netto pensjonsforpliktelse	-423 917	-181 219	-294 149	-341 315
Anleggsmidler	256 974	325 456	329 756	461 938
Netto midlertidige forskjeller pr 31.12	-166 943	144 237	35 607	120 623
Utsatt skattefordel (-)/ Utsatt skatt (+)	-36 727	33 175	8 546	30 156

Vedlegg: Revisors beretning

Østre Viken kommunerevisjon IKS

Org.nr. 987 952 423

Til Bystyret i Sarpsborg kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon med forbehold

Vi har revidert Sarpsborg kommunes årsregnskap som viser kr 3 177 818 399 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 21 593 254. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet, med unntak av virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «*Grunnlag for konklusjonen med forbehold*», avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Sarpsborg kommune per 31. desember 2019, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen med forbehold

Det er foretatt avsetning til disposisjonsfond i driftsregnskapet med kr 3 185 530 utover regulert budsjetts nivå. Det skulle vært fattet nye vedtak av bystyret for disse avsetningene, slik at årets mindreforbruk skulle vært tilsvarende høyere.

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon med forbehold.

Øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt

å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon med forbehold om budsjett

Regnskapsskjema 2A viser vesentlige budsjettavvik mellom årets investeringsregnskap og revidert budsjett. Årets investeringer i anleggsmidler er overbudsjettet med 42%. Det vises til nærmere redegjørelser i kommunens årsrapport i avsnitt om investeringsregnskapet fra side 38 – 49.

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi, med unntak av forholdet beskrevet i avsnittet ovenfor, at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Rolvsøy, 16. april 2020

Jolanta Betker

Oppdragsansvarlig revisor